

Görsel Sanatlar Öğretmen Adayları İçin KPSS Algı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Görsel Sanatlar Öğretmen Adayları İçin KPSS Algı Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22379>

Abstract

Görsel Sanatlar Öğretmen Adayları İçin KPSS Algı Ölçeği, Türkiye'deki öğretmen adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS) yönelik algılarını, özellikle de Görsel Sanatlar öğretmenliği kadrolarına atanma süreçlerindeki yeterlilik ve uygunluk algılarını ölçmek amacıyla 2018 yılında geliştirilmiştir. Ölçek, görsel sanatlar öğretmeni istihdamında Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi'nin (ÖABT) gerekliliğini ve genel KPSS yapısını değerlendirilen üç temel alt boyuttan oluşmaktadır. Toplam 23 maddeden oluşan bu geliştirme ölçeği, adayların lisans öğrenimlerinin sınavı hazırlık sürecine katkısını, sınavın kapsamını ve ilgili alan testine yönelik tutumlarını nicel olarak belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek, Yılmaz ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışmanın neticesinde ortaya konulmuş olup, öğretmen adaylarının sınav sistemi hakkındaki görüşlerini anlamak için güçlü bir psikometrik araç sunmaktadır.

Keywords

KPSS, ÖABT, Görsel Sanatlar, Öğretmen Adayları, Algı Ölçeği, Öğretmenlik Alan Bilgisi, Psikometri, Eğitim Bilimleri.

Authors

Meliha Yılmaz, Kadriye Laçınbay, Halil Elmas, Nuri Yaşar

Purpose

Bu ölçeğin temel amacı, Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının, Türkiye Cumhuriyeti'nde kamu personeli alımında kullanılan merkezi sınav sistemi olan KPSS'ye yönelik mevcut algılarını ve tutumlarını sistematik bir şekilde ölçmektir. Geliştirme çalışması, özellikle Görsel Sanatlar gibi uygulamalı ve sanatsal alanlarda öğretmenlik alan bilgisi testinin (ÖABT) gerekliliğine dair adayların görüşlerini derinlemesine incelemeyi hedeflemiştir. Çalışma, bu sınavın mevcut yapısının Görsel Sanatlar öğretmeni seçimi için ne derece uygun görüldüğünü araştırmaya odaklanmıştır.

Ölçek, öğretmen adaylarının sınavı adil, kapsamlı ve mesleki yeterliliklerini doğru ölçtüğüne dair inançlarını belirleyerek, eğitim politikalarını ve sınav yapısının gelecekteki düzenlemelerine katkı sağlayacak ampirik veriler sunmayı amaçlamıştır. Aynı zamanda, lisans düzeyindeki eğitim programlarının KPSS yeterlilikleri ile ne ölçüde örtüştüğünü ortaya koymayı da amaçlamaktadır.

Construct

Ölçek, Görsel Sanatlar öğretmen adayları için **KPSS**'ye dair genel algılar ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçülen bu algısal yapı, sadece sınav kaygısı değil, aynı zamanda sınavın içeriğine, kapsamına ve mesleki gereklilikleri karşılama düzeyine yönelik bilişsel değerlendirmeleri de içerir. Ölçek, faktör analizi sonucunda belirlenen ve adayların sınav sistemine yönelik tutumlarını açıklayan üç temel psikolojik yapıyı ölçmektedir:

ÖABT'ye Yönelik Algılar: Adayların mevcut Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi (**ÖABT**) yapısının Görsel Sanatlar öğretmeni seçimi için uygun olup olmadığınına dair inançları.

KPSS'nin Kapsamına Yönelik Algılar: Sınavın genel yapısında yer alan Eğitim Bilimleri gibi bölümlerin öğretmen yeterliliğini ölçmedeki gerekliliğine dair tutumları.

Lisans Öğrenimi ve KPSS Yeterliliği Algısı: Lisans eğitimi sırasında alınan derslerin doğrudan **KPSS**'ye hazırlık ve mesleki yeterlilik sağlama düzeyine dair kişisel değerlendirmeleri.

Validity

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla açılmış faktör analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Analiz öncesinde veri setinin faktör analizi için uygunluğunu değerlendirmek üzere bazı istatistikler hesaplanmıştır. Bu kapsamda, örneklem büyüklüğünün ve değişkenler arasındaki korelasyonların faktör analizi için yeterli olduğunu gösteren Kaiser-Meyer-Olkin (**KMO**) değeri 0,725 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, sosyal bilimler araştırmaları için kabul edilebilir bir düzeyde yer almaktadır.

Ek olarak, korelasyon matrisinin faktörlenebilirliğini test eden **Bartlett Testi** istatistiği anlamlı bulunmuştur ($X^2 = 1335,558$; $sd=253$; $p=0,000$). Bu sonuç, ölçek maddeleri arasındaki ilişkilerin anlamlı olduğunu ve faktör yapısının çarşımlı için uygun bir zemin oluşturduğunu doğrulamaktadır. Geçerlik çalışmaları, 23 maddeden oluşan bu ölçeğin, Görsel Sanatlar öğretmen adayları için **KPSS** algısını geçerli bir biçimde ölçtüğünü göstermektedir.

Reliability

Ölçeğin iç tutarlılığı, **Cronbach Alfa** ($Cr\alpha$) katsayısı kullanılarak değerlendirilmiştir. Ölçeğin geneline ilişkin **Cronbach Alfa** katsayısı 0,79 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin bütününde yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Alt boyutlar bazında incelendiğinde, güvenirlik katsayıları da kabul edilebilir düzeylerde:

Birinci Alt Boyut (ÖABT'ye Yönelik Algılar): $Cr\alpha$ katsayısı 0,85.

İkinci Alt Boyut (KPSS'nin Kapsamına Yönelik Algılar): $Cr\alpha$ katsayısı 0,74.

Üçüncü Alt Boyut (Lisans Öğrenimi ve KPSS Yeterliliği Algısı): Cronbach katsayısı 0,77.

Tüm alt boyutların 0,70 ve üzerindeki iç tutarlılık sergilemesi, ölçeğin her bir bileşeninin bağımsız olarak da tutarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını teyit etmektedir.

Factor Analysis

Görsel Sanatlar Öğretmen Adayları İçin KPSS Algı Ölçeği, gerçekleştirilen faktör analizi sonucunda toplam 23 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşan bir yapı sergilemiştir. Bu üç faktörlü yapı, öğretmen adaylarının sınav sistemine dair algılarının çok yönlü olduğunu ve sadece tek bir genel kaygıdan ibaret olmadığını göstermiştir. Faktörler ve kapsamları madde sayıları aşağıdaki gibidir:

ÖABT'ye Yönelik Algılar: Bu en büyük alt boyut 13 maddeden oluşmaktadır.

KPSS'nin Kapsamına Yönelik Algılar: Bu alt boyut 6 maddeden oluşmaktadır.

Lisans Öğrenimi ve KPSS Yeterliliği Algısı: Bu alt boyut 4 maddeden oluşmaktadır.

Bu faktörleme, ölçek geliştirme çalışmasının teorik çerçevesiyle uyumlu bir yapısal geçerliliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Instrument

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Tutum ve Algı Ölçümü)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmen Adayları

Age Group: Genellikle 20-30 yaş aralığındaki lisans öğrencileri ve mezunları.

Population Details: Türkiye'deki üniversitelerin Görsel Sanatlar Öğretmenliği lisans programlarında öğrenim gören veya mezun olan adaylar.

Test Methodology: Ölçek, 5'li Likert Ölçeği formatında derecelendirilmiştir. Derecelendirme seçenekleri "1= hiç katılmıyorum" ile "5= tamamen katılıyorum" arasında değişmektedir. Yüksek puanlar, ilgili alt boyuta yönelik daha olumlu, kabul edici veya güçlü algılara işaret etmektedir.

Keywords

Öğretmen İstihdamı, Alan Bilgisi Testi, Eğitim Psikolojisi, Likert Ölçeği, Güvenilirlik Analizi, Faktör Yapısı, Görsel Sanatlar Eğitimi.

Authors

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Meliha Y?lmaz için: ameliha@gazi.edu.tr

Correspondence Address: Meliha Y?lmaz (Gazi Üniversitesi, Gazi E?itim Fakültesi, Güzel Sanatlar E?itimi Bölümü, Ankara, Türkiye).

Permissions & Fee and Test Year

Ölçek, 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar Meliha Y?lmaz ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek izin al?nmas? gerekmektedir. Ölçe?in kullan?m?na dair spesifik bir ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal makalesi (PDF format?nda) buradan indirilebilir: gorsel-sanatlar-ogretmeni-istihdaminda-ogretmenlik-alan-bilgisi-testinin-gerekligi-ve-kpssye.pdf.

Reference's

Y?lmaz, M., Laçınbay, K., Elmas, H. ve Ya?c?, N. (2018). Görsel sanatlar öğretmeni istihdam?nda öğretmenlik alan bilgisi testinin gereklili?i ve KPSS'ye Yönelik Alg? Ölçe?i geli?tirme çal??mas?. *e-Kafkas E?itim Ara?t?rmalar? Dergisi*, 5(2), 40-49. doi: 10.30900/kafkasegt.435702.

Items of the Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylar? ?çin KPSS Alg?s? Ölçe?i

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

ÖABT'ye Yönelik Alg?lar (13 m): Mevcut KPSS Görsel Sanatlar öğretmeni seçmek için uygundur.

KPSS'nin Kapsam?na Yönelik Alg?lar (6 m): Öğretmen adaylar?n?n E??T?M B?L?MLER? bilgisi ölçülmelidir.

Lisans Öğrenimi ve KPSS Yeterli?i Alg?s? (4 m): Lisans e?itimde ald???m e?itim dersleri KPSS'ye yöneliktir.